

Galt Set experimente - Glow lab

Suntem prof. Mike si Molly,

Te vom ajuta sa explorezi fascinanta lume a obiectelor care stralucesc in intuneric si sa descoperi cum si de ce lumineaza anumite obiecte. Alatura-te echipei noastre pentru a pune in practica experimentele din acest kit. Te va ajuta si asistentul de laborator-robotelul Teccy. Teccy pune mereu intrebari dificile- oare vei putea sa ne dai o mana de ajutor si sa ii raspunzi? Setul include si un carnetel in care sa notezi predictii si diferite rezultate pe masura ce pui in practica fiecare experiment. Imaginea cu creionul isi sugereaza cand trebuie sa notezi diferite informatii in carnetel. S-ar putea ca pe parcursul anumitor experimente sa ai nevoie de ajutorul unui adult. Uneori 2 maini nu sunt suficiente!

Confidential Profilul Prof. Mike Robe - Om de stiinta si arheolog dedicat! Adora sa cerceteze cele mai vechi forme de viata de pe pamant -microbii! Asa de fascinat este de microbi incat si-a schimbat numele in mod legal in Mike Robe! Cu ajutorul robotelului Teccy, vrea sa documenteze toate fiintele vii de pe pamant si intr- o buna zi si pe cele din spatiu! Ce ii place: microscopul si kit-ul cu ajutorul caruia sapa dupa fosile si dupa comori antice. Pana acum nu a gasit inca vreo comoara, doar fosile sfaramicioase si prafuite. Mancarea preferata: peste si cartofi prajiti cu multa sare si otet! Locul preferat: laboratorul

Confidential Profilul Prof. Molly Cool - Om de stiinta si sky driver calificat. Parintii ei au stiut probabil ca va deveni om de stiinta si de aceea au botezat-o Molly Cool (molecule!). Vrea sa stie totul, mai ales cand vine vorba de diferitele molecule care exista in univers! Ce ii place: sa faca experimente in laborator si sa faca diferite descoperiri impreuna cu prietenii sai- prof. Mike Robe si robotelul Teccy. Mancarea preferata: inghetata, mai ales cea cu ciocolata, menta, capsune si banana, asezonata cu bezele. Yummy! Locul preferat: laboratorul.

Setul include: 22 de bete fluorescente si 13 conectori, pix UV cu lumina neagra, forma pentru mingeita, 3 pungute cu cristale colorate pentru mingeita, capsula cu LED, pudra pentru substanta gelatinoasa fluorescenta si recipient, forma pentru insecta, 2 ochisori, 15 stelute fluorescente, pahar de plastic, 4 betisoare, abtibilduri, card cu imagini, carnetel, un ghid de experimente cu 24 de pagini, banda autoadeziva.

Va trebui sa folosesti si: apa/ foarfeca/ apa tonica/ banda adeziva/ lanterna

Precautii

Avertisment! Contraindicat copiilor sub 3 ani. Contine parti mici si bile mici ce pot fi inghitite (pericol de inecare).

Sfaturi pentru adultul care supravegheaza jocul:

- Setul cu experimente chimice este potrivit pentru copiii cu varsta de peste 6 ani. A se folosi sub stricta supraveghere a unui adult.
- Cititi si urmati instructiunile, precautiile si informatiile de prim ajutor inainte de folosire si pastrati-le pentru referinte viitoare.
- Folosirea incorecta a substantelor chimice poate cauza ranirea si poate afecta sanatatea. Puneti in practica doar experimentele prezентate in aceste instructiuni.
- Pentru ca abilitatile copiilor variază foarte mult, chiar la nivelul aceluiasi segment de varsta, adulții care supravegheaza jocul copiilor vor trebui sa le explice care experimente sunt potrivite si sigure pentru ei.
- Zona in care se desfasoara experimentele trebuie ferita de orice obstacol si in acel loc nu trebuie sa se afle depozitate alimente. Trebuie sa fie bine luminata si ventilata si in apropierea unei surse de apa.
- Zona in care se desfasoara experimentele trebuie sa fie curataata imediat dupa terminarea activitatii.

Reguli de siguranta:

- Cititi si urmati aceste instructiuni inainte de folosire si pastrati-le pentru referinte viitoare.
- Nu lasati copiii sub limita de varsta specificata si animalurile sa se apropie de zona unde se desfasoara experimentele.
- Substanta gelatinoasa poate fi periculoasa daca este inghitita.
- Nu folositi produsul daca exista zone de piele lovita sau cu zgarieturi.
- Nu depozitati setul la indemana copiilor mai mici de 6 ani.
- Spalati-vă bine pe maini dupa fiecare experiment .
- Curatati toate echipamentele dupa folosire.
- Nu folositi alte echipamente in afara celor din set sau a celor recomandate in instructiuni .
- Nu mancati, beti sau fumati in zona pentru experimente.
- Pastrati substanta gelatinoasa departe de mobilier, carpete si haine.
- Cand vreti sa aruncati substanta gelatinoasa impachetati-o intr-un servet de hartie si aruncati-o la cosul de gunoi. Nu aruncati substanta gelatinoasa in chiuveta.

Informatii de prim ajutor

Toate ingredientele pentru fabricarea substantei gelatinoase sunt considerate non-toxice si sigure dar orice substanta poate deveni periculoasa daca nu este utilizata corespunzator. Urmati instructiunile atunci cand utilizati substanta gelatinoasa. Nu lasati substanta gelatinoasa sa intre in contact cu gura sau ochii. In caz de contact clatiti zona respectiva cu apa din abundenta.

Cer instelat

V-ati intrebat vreodata cum lumineaza stelele cerul pe durata noptii? In set o sa gasiti niste stelute speciale ca sa faceti chiar la voi in camera un cer instelat.

Ce vei folosi: stelutele reflectorizante, pionea alba, perete, lanterna.

Ce vei face:

1. Incarca stelutele cu ajutorul unei lanterne sau a unei lampi.
2. Puneti bacatele mic de banda autoadeziva pe spatele fiecarei stelute.
3. Aranjati stelutele pe peretele vostru si apoi inchideti lumina.

Prof. Molly Cool iti explica...

Daca un obiect emite lumina, fara sa fie incalzit sau fara flacara, inseamna ca este luminescent. Luminescenta este cunoscuta ca „lumina rece”. Obiectele luminescente se imparte in diferite categorii in functie de ce anume cauzeaza aparitia luminii. Stelutele din setul vostru sunt fosforescente. Contin o substanta numita fosfor care absoarbe lumina de lampa sau lanterna voastră si o stocheaza. Cand incetati sa incarcati stelutele ele incep sa emita lumina. Stelele adevarate sunt sfere imense formate din gaze super fierbinti. Ele ard cu o intensitate asa de mare incat noaptea le putem vedea de pe Pamant. Ele stralucesc si in timpul zilei, dar cerul este mult prea luminos ca sa le puteti vedea.

Testul lui Teccy

Unele stele formeaza modele pe cer, cum se numesc aceste modele?

- A. conetabil
- B. constelatii
- C. constante

Raspuns: B-pe cer existe aproximativ 88 de constelatii.

Stralucire calda sau rece!

Urmatoarea forma de luminescenta este chemiluminescenta. Betele fluorescente sunt super distractive si va arata cum functioneaza acest lucru. Haide sa facem urmatorul experiment folosind betisoarele.

Ce vei folosi: betisoarele fluorescente, apa calda, apa rece, 2 x pahare.

Ce vei face:

1. Pune un pahar cu apa la congelator pentru 5 minute.
2. Cand apa de la congelator este gata, toarna apa calda in celalalt pahar.
3. Ai grija sa nu indoi betisoarele fluorescente. Pune un betisor in apa fierbinte si unul in apa inghetata. Lasa-le 2 minute, apoi intoarce-le invers ca sa absoarba apa si cu celalalt capat. Lasa-le inca 2 minute.
4. Scoate betisoarele si indoiaie-le pentru a activa stralucirea. Indoiaie betisoarele pana cand nu mai raman sectiuni solide. Stinge lumina.
5. Ce diferenta este intre cele 2 betisoare? Notati rezultatele.

Prof. Molly Cool iti explica...

Betisoarele fluorescente contin 2 substante chimice. Una dintre ele se afla intr-un recipient separat in interiorul betisorului. Cand indoi betisorul, recipientul respectiv se sparge si elibereaza substanta chimica. Cand cele 2 substante chimice se amesteca are loc o reactie chimica. Acest lucru face ca betisorul sa straluceasca. Daca un obiect lumineaza ca urmare a unei reactii chimice acest lucru se numeste chemiluminescenta. Pentru betisoare fluorescente de diferite culori se folosesc diferite substante chimice. Betisorul pus apa calda este de culoare mult mai deschisa in comparatie cu cel pus in apa rece. Moleculelor reci le ia mai mult timp sa se amesteece ceea ce incetineste reactia chimica. Moleculele calde se misca mult mai repede, fapt ce grabeste reactia chimica si da nastere unei culori mai deschise. Cand reactia chimica se termina betisorul vostru inceteaza sa mai lumineze. Betisorul pus in apa calda va inceta sa lumineze primul pentru ca reactia chimica este mai rapida. Daca metineti betisoarele la o temperatura mai scazut ele vor lumina mai mult.

Testul lui Teccy

Betisoarele fluorescente se folosesc la petreceri si festivaluri, dar oare unde se mai pot folosi?

- A. Sub apa, de catre scufundatori
- B. In excursie

C. Dupa dezastre naturale cum sunt tornadele, cand nu este curent electric.

Raspuns: Toate variantele sunt corecte, betisoarele fluorescente au multe intrebuintari.

Sa facem diferite modele cu betisoare fluorescente

Betisoarele fluorescente sunt foarte flexibile si poti face multe modele deosebite folosind conectorii inclusi in set. Foloseste modelele create pentru decorarea camerei. Noi le punem peste tot prin laborator!

Ce vei folosi: betisoarele fluorescente, conectori asortati.

Ce vei face:

Bratari fluorescente

1. Vei avea nevoie de un singur conector drept si un bestisor fluorescent.
2. Indoie betisorul pana cand toata lungimea sa este flexibila. Pune un capat al betisorului in conector, apoi indoie betisorul si baga celalalt capat in conector.
3. Foloseste conectorul triplu pentru a confectiona o bratara fluorescenta in 3 culori.

Floare fluorescenta.

1. Vei avea nevoie de un conector rotund si de 6 betisoare.
2. Indoie betisoarele pana cand devin flexibile. Impinge capetele a 5 betisoare in conector pentru a face petalele.
3. Ultimul betisor il vei impinge in conector pentru a face tulpina.
4. Stinge lumina.

Sfera fluorescenta

1. Vei avea nevoie de 2 conectori rotunzi si de 6 betisoare.
2. Indoie betisoarele pana cand devin flexibile. Impinge cele 6 betisoare intr-un conector rotund.
3. Apoi impinge capatul fiecarui betisor in cel de al doilea conector.
4. Stinge lumina.

Prof. Mike Robe iti explica...

Acum inceraca sa faci propriile tale modele si apoi stinge lumina. Sigur iti vei impresiona familia si prietenii. Asigura-te ca iti ramane 2 betisoare pentru experimentul subacvatic.

Ochelari fluorescenti

Acestia sunt ochelarii preferati ai lui Teccy. Ii place sa ii poarte prin laborator cand se plimba dintr-o parte in alta si lumina este stinsa. Este cam infricosator pentru ca tot ce vezi sunt niste ochelari care plutesc prin aer.

Ce vei folosi: 2 x betisoare fluorescente, puntea de legatura ce se aseaza pe nas, 2x bratele ochelarilor.

Ce vei face:

1. Indoie betisoarele pana cand devin flexibile.
2. Impinge un capat al betisoarelor in partea laterală a puntii de legatura pentru nas.
3. Indoie ambele betisoare si impinge celelalte capete in baza puntii de legatura ce se pune pe nas.
4. In final, fixeaza bratele ochelarilor.
5. Acum pune-ti ochelarii si pragateste-te sa stungi lumina si sa te uiti in oglinda.

Testul lui Teccy

Este posibil sa stungi lumina unui betisor fluorescent?

DA sau NU

Raspuns: NU, o data ce reactia chimica a avut loc nu mai exista cale de intoarcere.

Insecta fluorescenta

Stelutele si betisoarele fluorescente din acest set sunt facute de om, dar exista multe lucruri in natura care sunt luminescente. Cand o fiinta straluceste (datorita unei reactii chimice din interiorul sau) acest lucru se numeste **bioluminescenta**. In set ar trebui sa gasesti toate cele necesare pentru a face una dintre insectele mele preferate ce lumineaza noaptea.

Avertizare! In cadrul acestui experiment puteti face multa mizerie, asadar protejati suprafata de lucru cu un ziar. Pentru referinte cititi sectiunea cu precautii din aceasta brosura.

Ce vei folosi: pudra pentru substanta gelatinoasa stralucitoare si recipient, forma pentru licurici, 2 ochisori, lampa sau lanterna, betisor pentru mixare, apa calduta.

Ce vei face:

1. Deschide pliculetul cu pudra si toarna-l in recipient.
2. Adauga apa, umpland recipientul aproape pana sus.
3. Amesteca bine cu betisorul , timp de 5 minute pana cand solutia incepe sa se intareasca. Daca dupa 5 minute amestecul are cocoloase, rasturanti-l in palma si framantati-l usor cu degetele.
4. Luminati cu o lampa sau lanterna substanta gelatinoasa obtinuta.
5. Puneti forma pe suprafata de lucru si adaugati ochisorii, pozitionandu-i invers.
6. Turnati substanta gelatinoasa in forma. Folosind degetele, impingeti bine substanta in forma.
7. Intoarceti forma invers pentru a elibera licuriciul.
8. Stinge lumina pentru a observa cum straluceste licuriciul in intuneric si cum incepe sa se intinda.
9. Acum haideti sa facem experimente cu substanta gelatinoasa. Las-o sa iti alunece printre degete, dintr-o mana in alta. Incercati sa o rupeti, cu miscari rapide sau mai incete. Observati ce se intampla.
10. Pastrati substanta gelatinoasa intr-un recipient cu capac, cand nu o folositi pentru a nu se usca.
11. Cand doriti sa aruncati substanta gelatinoasa, puneti-o intr-un servetel de hartie si aruncati-o la cosul de gunoi. Nu aruncati substanta gelatinoasa la chiuveta.

Prof. Mike Robe iti explică...

Licuriciul produce lumina prin intermediul unei reactii chimice din abdomen. Apoi, lumina straluceste prin piele. Substanta gelatinoasa este fosforescenta, la fel ca si stelutele incluse in acest set; ele contin o substanta numita sulfura de zinc care absoarbe lumina si o emite.

Stralucire subacvatica

Există și alte animale care la fel ca licuriciul stralucesc, dar din motive diferite. Peștele-undițar trăiește în adâncul marilor unde este intuneric bezna și luminează pentru a atrage alți pesti pe care ii mananca. Haide să descoperim efectul de stralucire subacvatica.

Ce vei folosi: 2 betisoare fluorescente, chiuveta sau cada, apa, spumant de baie sau sapun lichid.

Ce vei face:

1. Umple cada sau chiuveta cu apa pana la jumate si pune betisoarele in apa. Gandește-te la experimentul cu temperatura: oare apa calda sau rece va face ca betisoarele sa straluceasca mai tare?
2. Misca betisoarele si priveste cum straluceste apa din jurul lor. Tineti betisoarele sub jet de apa. Toarna spumant de baie. Ce se intampla?

Prof. Molly Cool iti explică...

Apa straluceste cu ajutorul luminii generate de betisoare. Cand tineti betisoarele sub jet de apa si adaugati spumant ar trebui sa observati niste fenomene interesante in valurile formate si in stralucirea reflectata de bulele de sapun. Alta insecta bioluminescenta este viermele-stralucitor care emite lumina pentru a-si atrage perechea. Unele meduze stralucesc pentru a avertiza pradatorii ca nu sunt bune de mancat- asa ca mentineti distanta! Chiar si unele tipuri de fungi si ciuperci stralucesc. Sigur nu voi manca asa ceva la cina!

Testul lui Teccy

Viermele -stralucitor nu este de fapt un vierme, ci este....

A. Un fluture

B. Musca

C. Gandac

Raspuns= C

Minge super – stralucitoare

Avem niste cristale noi in laborator – sunt cristale deosebite , fosforescente care fac ceva foarte interesant cand le puneti apa. De asemenea, avem un instrument foarte util care va face ca tot ceea ce realizati in acest experiment sa straluceasca si mai puternic.

Ce vei folosi: forma pentru minge, cristale pentru minge care straluceste in intuneric, capsula cu LED, recipient din plastic, apa, lanterna sau lampa.

Ce vei face:

1. Prinde cele 2 jumatati ale formei pentru minge si pune in interior capsula cu LED.
2. Toarna o punga cu cristale in forma si apoi loveste usor forma de o suprafata dura, pana cand capsula cu LED ajunge la suprafata cristalelor. Capsula cu LED ar trebui sa fie cam in mijlocul mingiei.
3. Acum toarna si celelalte 2 pungute cu cristale in forma pana cand aceasta se umple.
4. Cu partea deschisa orientata in sus, pune forma in recipientul din plastic.
5. Umple recipientul cu apa pana cand forma este acoperita si lasa forma in apa timp de 3 minute.
6. Scoate forma si las-o deoparte timp de 2 minute.
7. Cu grija, deschide forma si scoate minge. Clateste minge sub jet de apa si las-o la uscat.
8. Lumineaza minge cu o lanterna.
9. Minge ta este pregatita acum pentru sarituri. Ce se intampla cand atinge podeaua? Inchide lumina si priveste cum straluceste minge!

Profesorul Mike Robe explica....

Cristalele din care este facuta minge sunt fosforescente si stralucesc la fel ca substanta gelatinoasa si stelutele din acest set. Cine s-ar fi gandit ca poti face o minge care sare din niste pungute cu cristale. Setul tau contine niste cristale deosebite. Acestea sunt facute din alcool polivinilic (un polimer). Un polimer este format din lanturi lungi de molecule similare. Moleculele de alcool polivinilic simple sunt tari, dar cand adaugi apa si cristalele o absorb, moleculele se separa si adera unele la celelalte. Cand minge loveste solul, moleculele se agita, absorb energia impactului si genereaza reculul. Capsula cu LED are un senzor care capteaza puterea impactului dintre mingiuta si sol. Apoi, senzorul respectiv genereaza activarea LED-ului. Cuvantul „LED” provine din engleza (light emitting diode) si inseamna dioda care emite lumina. Aceasta are ca scop emiterea lumii intr-o anumita directie. Acest lucru inseamna ca nu exista nici o pierdere a luminii si astfel lumina LED este mai eficienta.

Cu trecerea timpului, apa din mingiuta se evapora si aceasta devine mai tare. Pastreaza-o la frigider, intr-o punga de plastic inchisa ermetic si o sa tina mai mult. Nu uitati sa incarcati dupa fiecare folosire.

Testul lui Teccy

La ce se foloseste cerneala fosforescenta?

- A. Pentru a scrie lista de cumparaturi.
- B. Pentru a scrie afisele de iesire in caz de urgență.
- C. Pentru a face temele.

RASPUNS: B

Pixul cu UV al detectivului

In experimentele de pana acum, tot ceea ce am testat emite lumina vizibila. Cu pixul/lampa UV inclusa in set poti observa si lucruri ce emit lumina invizibila pentru ochiul uman nu o percep in mod normal. Sunt lucruri fluorescente, adica stralucesc cand sunt iluminate, dar inceteaza sa mai lumineze imediat ce lumina nu mai actioneaza asupra lor.

Atentie! Nu priviti niciodata direct in lumina UV. Lumina UV poate sa fie nociva pentru ochi!

Ce vei folosi: pixul cu UV, imbracaminte de culoare alba, obiecte din casa.

Ce vei face:

1. Pentru cele mai bune rezultate mergeti intr-o camera unde este intuneric. Aveti grija cand va deplasati in intuneric.

2. Porniti lampa UV si indreptati-o catre o piesa vestimentara de culoare alba. Ce se intampla?
3. Observa ce alte obiecte lumineaza in intuneric (marcagele de pe bani, biletele autoadezive sau hartia obisnuita).

Profesorul Molly Cool iti explica:

Hainele albe lumineaza pentru ca sunt fluorescente. Materialele albe au in componitie compusi chimici ce le fac sa fie mai stralucitoare. Aceste compusi chimici absorb lumina UV a pixului si apoi o emit astfel incat sa o puteti vedea. Acest fenomen apare doar atunci cand luminati materialul cu pixul cu UV. Cand opriti pixul, materialul inceteaza sa straluceasca. Există multe obiecte ce contin substante fluorescente. Bacnotele, spre exemplu contin cerneala fluorescenta si se pot analiza cu lampa UV pentru a ne asigura ca nu sunt false.

Testul lui Teccy

Cand te plimbi cu bicicleta noaptea porti o vesta speciala. Cum este aceasta vesta?

- A. Biluminescenta
- B. Fluorescenta
- C. Fosforescenta

Raspuns: B. Lumina farurilor va lumina vesta si o sa va ajute sa fiti mult mai vizibili pe drum.

In ultimele experimente am vazut ca există obiecte casnice pe care le putem face fluorescente. Acum o să descoperim lucruri care sunt in mod natural fluorescente.

Ce vei folosi: pixul cu lumina UV, banana (coopta bine, cu pete maronii)

Ce vei face:

1. Trebuie sa mergi din nou intr-o camera cu lumina stinsa.
2. Lumineaza banana cu lampa UV. Ce observi?

Profesor Mike Robe iti explica

Cu siguranta vei observa ca un inel luminos inconjoara fiecare pata maro de pe banana. Există și alte alimente care stralucesc la lumina UV, printre acestea se numără: apa tonica și alimentele albe, cum este laptele sau ouale fierte tari; încerca să le luminezi cu lanterna. Ce observi ?

Testul lui Teccy

Apa tonica contine chinina și aceasta o face să stralucească la lumina UV. Dar de unde provine chinina?

- A. Din coaja unui fruct.
- B. Din coaja unei legume.
- C. Din coaja unui arbore

Raspuns: C. Din coaja arborelui de chinina.

Marionete care stralucesc

Asa cum Teccy ne distreaza cu gafele ei, este amuzant sa ne prefacem ca lucrurile plutesc in aer. Urmeaza instructiunile si confectioneaza marionete pe bat care straluccesc.

Ce vei folosi: carduri cu imagini, 3 betisoare din lemn, banda adeziva

Ce vei face:

1. Desprindeti prin apasare modelele din carton de pe card. Poti alege un tematica spatiala sau una cu animalute marine.
2. Lipti modelele de betisoare folosind banda adeziva.
3. Stingeti lumina, orientati lumina UV spre marionete si puneti in scena o mica reprezentatie. In scena noastră, nava spatiala se indreapta spre planeta sa, cand estr oprita de racheta.

Profesorul Molly Cool iti explica:

Marionetele tale par ca plutesc prin aer cand stingi lumina. Acest lucru se intampla pentru ca sunt pictate cu cerneala UV si de aceea lumineaza cand sunt expuse la lumina UV.

Testul lui Teccy

Cum se mai numeste lumina UV ?

- A. Lumina rosie.
- B. Lumina verde.
- C. Lumina neagra.

Raspuns: C

Mesaj secret!

Ai observat probabil ca lanterna ta cu lumina UV are si pix. Eu si Mike ne scriem mereu mesaje secrete despre alimentele noastre preferate sau despre ceea ce dorim sa mancam. Cand scriem cu pixul UV totul este mult mai amuzant!

Ce vei folosi: pixul cu UV si carnetel.

Ce vei face:

1. Scrie un mesaj in carnetel.
2. Stinge lumina si foloseste lanterna pentru a ilumina pagina. Gaseste mesajul secret.

Profesorul Molly Cool iti explica:

La fel ca marionetele, pixul contine cerneala UV. Cand scrieti la lumina zilei, cerneala nu se vede pentru ca nu are pigmenti de culoare, ci numai cerneala fluorescenta. Cand stingeti lumina, mesajul se vede foarte clar! Ce mesaje secrete o sa trimiteti?

Testul lui Teccy

Din ce fruct poti face cerneala invizibila?

- A. Lamaie
- B. Pepene
- C. Struguri

Raspuns: A- puteti observa mesajul secret doar daca incalziti putin hartia, pentru ca zeama de lamaie se face maro cand este incalzita.